

EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2024.5.13.
C(2024) 2650 final

A BIZOTTSÁG AJÁNLÁSA

(2024.5.13.)

a megújuló energiára vonatkozó árverések kialakításáról

{SWD(2024) 300 final}

A BIZOTTSÁG AJÁNLÁSA

(2024.5.13.)

a megújuló energiára vonatkozó árverések kialakításáról

AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 292. cikkére, mivel:

- (1) A megújuló energia kulcsfontosságú az Unió dekarbonizációs célkitűzéseinek teljesítéséhez, valamint ahhoz, hogy a háztartásokat, a vállalkozásokat, az ipart és egyre inkább a közlekedési ágazatot is tiszta, megfizethető és biztonságos villamos energiával lehessen ellátni.
- (2) Az Unió teljes üvegházhatásúgáz-kibocsátásának több mint 75 %-áért az energiatermelés és -fogyasztás felelős. A megújulóenergia-létesítmények mielőbbi kiépítése ezért alapvetően fontos egyrészt ahhoz, hogy teljesíteni lehessen a megújuló energiára vonatkozóan 2030-ra kitűzött legalább 42,5 %-os uniós célt, másrészt az (EU) 2021/1119 európai parlamenti és tanácsi rendelettel¹ összhangban az üvegházhatásúgáz-kibocsátás legalább 55 %-os csökkentésére vonatkozó 2030-as uniós cél eléréséhez való hozzájárulás szempontjából.
- (3) A megújuló energia gyorsan és egyre nagyobb teret nyer. 2022-ben az Unió 16 GW tengeri szélenergia-, 187 GW szárazföldi szélenergia- és 203 GW fotovoltaikus napenergia-termelési kapacitással rendelkezett². Ezenkívül a szélből és napenergiából előállított villamos energia a villamosenergia-szerkezet 16 %-át, illetve 7 %-át tette ki, ami összesen 23 %-ot jelent³.
- (4) A megújuló energiaforrásokból előállított energia részarányának növekedését nagyban elősegítették a tagállamok által szervezett árverések. Ezek az árverések állami támogatást is kínálhatnak. Az árverések köztámogatást biztosíthatnak megújulóenergia-projektek kiépítéséhez vagy jogot a projektek kidolgozásához egy adott helyszínen lévő fejlesztőnek, vagy mindkettőt. Az árverések lehetővé tették a tagállamok számára, hogy versenyképes feltételek mellett határozzák meg a megújulóenergia-technológiákra rendelkezésre álló pénzügyi támogatás szintjét. Az árverések fontos szerepet játszottak az állami támogatás szintjének optimalizálásában is. Bár egyre gyakoribb a megújuló energia piaci alapú alkalmazása, az továbbra is főként támogatási rendszereken alapul.

¹ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/1119 rendelete (2021. június 30.) a klímasemlegesség elérését célzó keret létrehozásáról és a 401/2009/EK rendelet, valamint az (EU) 2018/1999 rendelet módosításáról (európai klímarendelet) (HL L 243., 2021.7.9., 1. o., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1119/oj>.)

² Eurostat, Villamosenergia-termelési kapacitások a megújuló energiaforrások és a hulladékok tekintetében.

³ Fraunhofer az ENTSO-E átláthatósági platform adatai alapján.

- (5) Az (EU) 2018/2001 irányelv⁴ 4. cikkének (2) bekezdése értelmében a megújuló energiaforrásokból előállított villamos energia támogatását célzó programoknak ösztönözniük kell a megújuló forrásokból előállított villamos energia villamosenergia-piaci integrációját, mégpedig piaci alapú és a piaci jelzésekre reagáló módon; alkalmazásuk során egyrészt gondoskodni kell arról, hogy ne vezessenek a villamosenergia-piacok szükségtelen torzulásához, másrészt figyelembe kell venni az esetleges rendszerintegrációs költségeket és a hálózati stabilitást. Az (EU) 2018/2001 irányelv 4. cikkének (6) bekezdése értelmében minden olyan esetben, amikor a megújuló energiaforrásokból előállított villamos energia támogatása versenyeztetési eljárás útján kerül odaítélésre, a magas projektmegvalósulási arány biztosítása érdekében a tagállamoknak megkülönböztetésmentes és átlátható kritériumokat kell meghatározniuk és közzétenniük arra vonatkozóan, hogy ki vehet részt a versenyeztetési eljárásban. Ezért különösen fontos, hogy az ilyen árverések megfelelően legyenek kialakítva.
- (6) Az (EU) 2018/2001 irányelv 6. cikkének (3) bekezdése értelmében a tagállamoknak hosszú távú, referenciaként legalább a következő öt évet vagy költségvetés-tervezési korlátok esetén legalább a következő három évet felölelő ütemterveket kell közzétenniük a támogatások várható elosztásáról, beleértve a hozzávetőleges ütemtervet, adott esetben a versenyeztetési eljárások gyakoriságát, a várható kapacitást és költségvetést vagy a várható maximális elosztandó egységes támogatást, valamint adott esetben a támogatható technológiákat. Ezt az ütemtervet évente, illetve minden olyan esetben frissíteni kell, amikor a legújabb piaci fejlemények vagy a támogatások várható elosztása miatt szükséges. Ez különösen fontos annak érdekében, hogy biztosítani lehessen a piac átláthatóságát és kiszámíthatóságát, valamint hogy elő lehessen mozdítani a kiépítési igények kielégítéséhez szükséges beruházásokat. Az említett információknak egy kifejezetten az árverések kérdésével foglalkozó, interaktív uniós platformon való közzététele az említett célkitűzéseket szolgálná, és fokozná a harmonizációt.
- (7) A megújuló energia fejlesztésére irányuló nemzeti árverések gyakran nem jutalmazzák megfelelően az uniós termékek magas szintű környezetvédelmi és szociális normáit, illetve nem veszik figyelembe az ellátási lánc rezilienciájának vagy az energiarendszer integrációjának szükségességét; bár több tagállam megkezdte a nem árhoz kapcsolódó kritériumok bevezetését, sok árverés kizárólag vagy többnyire az áron alapul. Az árverések kialakítási lehetőségei tagállamonként jelentősen eltérnek, ami növeli a gazdasági szereplők tranzakciós költségeit. Növelhetik továbbá annak valószínűségét is, hogy a projektek végrehajtása késik vagy egyáltalán nem valósul meg. A tagállamok által az árverések kialakítására vonatkozóan alkalmazott elvek további harmonizációja csökkentheti a tranzakciós költségeket, és segíthet biztosítani, hogy a tapasztalatokra és bevált gyakorlatokra építő árverések megfeleljenek céljuknak, egyúttal elegendő mozgásteret hagyva a rugalmasságnak és az innovációnak. A megújuló energiára vonatkozóan folytatott strukturált párbeszéd meglévő fórumai⁵ – a Bizottság támogatása mellett – teret adhatnak a bevált gyakorlatok cseréjére, és adott

⁴ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/2001 irányelve (2018. december 11.) a megújuló energiaforrásokból előállított energia használatának előmozdításáról (HL L 328., 2018.12.21., 82. o., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2018/2001/oj>), az (EU) 2023/2413 irányelvvel módosítva.

⁵ Ezek közé tartozik a CA-RES összehangolt fellépés, illetve a regionális magas szintű munkacsoportok, például az északi tengerek melletti országok energetikai együttműködése (NSEC), a délnyugat-európai összeköttetésekkel foglalkozó magas szintű munkacsoport, a balti energiapiacok összekapcsolási terve (BEMIP) vagy a közép- és délkelet-európai energetikai összeköttetések (CESEC).

esetben az árverések kialakításának összehangolására. A villamosenergia-piac szerkezetére vonatkozó uniós jogszabályok célja, hogy kétirányú különbözeti szerződések formájában harmonizálják a közvetlen ártámogatási rendszerek kialakítását⁶.

- (8) A Bizottság 2023. október 24-én közleményt fogadott el a szélenergiára vonatkozó európai cselekvési tervről⁷. A 4. intézkedés felszólítja a tagállamokat, hogy a projektek megvalósulási arányának maximalizálása érdekében árveréseik kapcsán alkalmazzanak objektív, átlátható és megkülönböztetésmentes minőségi kritériumokat és intézkedéseket, ami azt a célt szolgálja, hogy gyors és kézzelfogható javulást és nagyobb fokú harmonizációt lehessen elérni a megújuló energia alkalmazására vonatkozó árverések kialakításában. Ezen ajánlás támogatni kívánja a tagállamokat az árverések kialakítására vonatkozó elvek kidolgozásában, teljes mértékben kiegészítve a nettó zéró technológiák európai gyártási ökoszisztémájának megerősítését célzó intézkedési keret létrehozásáról szóló uniós jogszabályt⁸. Ezen ajánlás nem érinti az uniós jogot – ideértve mindenekelőtt az energia, a környezetvédelem és a kibebiztonság területét –, sem az abból eredő kötelezettségeket. Nem érinti továbbá az uniós versenyszabályokat sem, különösen nem az Európai Unió működéséről szóló szerződés 107. és 108. cikkét, valamint a Bizottságnak az uniós állami támogatási szabályok végrehajtására vonatkozó határozathozatali gyakorlatát.
- (9) Az árveréseket úgy kell kialakítani, hogy biztosított legyen a versenyeztetési ajánlattételi eljárás, továbbá objektív, átlátható és megkülönböztetésmentes kritériumokon kell alapulniuk, garantálva a jogbiztonságot az uniós joggal és az Unió nemzetközi kötelezettségvállalásaival összhangban.
- (10) Az árveréseken alkalmazott, nem árhoz kapcsolódó kritériumok olyan eszközök, amelyek a villamos energia minél alacsonyabb áron történő beszerzése mellett további célkitűzéseket követnek. A nem árhoz kapcsolódó kritériumokat előminősítési vagy odaítélési kritériumként, illetve mindkettőként lehet alkalmazni. Megkülönböztetésmentes, objektív és átlátható módon kell megtervezni és értékelni őket.
- (11) Az árverési szabályokat úgy kell kialakítani, hogy biztosítsák a projektek időben történő, teljes körű megvalósítását. A projektek késedelmeiből vagy a megvalósítás elmaradásából fakadó kockázat kezelése nagyobb kiszámíthatóságot és biztonságot nyújt a beruházók számára. Ez megvalósítható olyan intézkedésekkel, mint a projektek késedelmes teljesítése vagy végre nem hajtása esetén az ajánlattevőkkel szemben alkalmazandó szankciókra vonatkozó záradékok, illetve árindexálás annak érdekében, hogy az ipar jobban meg tudjon birkózni az infláció miatti költségnövekedéssel az árverés odaítélése után.

⁶ Az Európai Parlament és a Tanács közötti ideiglenes megállapodás szövege itt érhető el: <https://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2023/12/14/reform-of-electricity-market-design-council-and-parliament-reach-deal/>

⁷ A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának – A szélenergiára vonatkozó európai cselekvési terv, COM(2023) 669 final, Brüsszel, 2023.10.24.

⁸ A megállapodás céljából benyújtott, végleges kompromisszumos szöveg itt érhető el: [https://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2024/02/06/net-zero-industry-act-council-and-parliament-strike-a-deal-to-boost-eu-s-green-industry/#:~:text=The%20Council%20and%20the%20European,industry%20act'%20\(NZIA\).](https://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2024/02/06/net-zero-industry-act-council-and-parliament-strike-a-deal-to-boost-eu-s-green-industry/#:~:text=The%20Council%20and%20the%20European,industry%20act'%20(NZIA).)

- (12) Amennyiben a megújulóenergia-árveréseken lehetőség van a negatív összegű ajánlattételre, megfelelően megtervezett versenyeztetési eljárással kell figyelembe venni az egyes ajánlattevők fizetési hajlandóságát, ami így tükrözi a projekt piaci értékét.
- (13) Az ajánlatok felső összeghatárai költségvetési biztosítékot jelentenek a tagállam számára a kiépítési költségek korlátozására, de ha nincsenek megfelelően meghatározva, az árverések aluljegyzéséhez vezethetnek, és hátráltathatják a megújuló energiaforrások alkalmazását, vagy túlkompenzációt eredményezhetnek.
- (14) Az (EU) 2018/2001 irányelv 22. cikkének (7) bekezdése értelmében a tagállamoknak figyelembe kell venniük a megújulóenergia-közösségek sajátosságait, hogy azok a többi piaci szereplőre vonatkozó feltételekkel azonos feltételek mellett versenyezhesseken támogatásért. Ezen túlmenően az éghajlatvédelmi, a környezetvédelmi és energetikai állami támogatásokról szóló iránymutatás⁹, valamint az általános csoportmentességi rendelet¹⁰ és az ideiglenes válság- és átállási keret¹¹ lehetővé teszi a tagállamok számára, hogy bizonyos rugalmassági mechanizmusokat alkalmazzanak a 100 %-ban kis- és középvállalkozások (kkv-k) tulajdonában lévő projektek vagy bizonyos kapacitásküszöbök alatti megújulóenergia-közösségi projektek esetében.

ELFOGADTA EZT AZ AJÁNLÁST:

FOGALOMMEGHATÁROZÁSOK

- (1) Ezen ajánlás alkalmazásában az árverések olyan piaci mechanizmusok, amelyek egyrészt lehetővé teszik túlkínálat esetén az áruk elosztását, másrészt az árverező szemszögéből ismeretlen piaci értékű áruk esetében az árfeltárást. Az elosztás kizárólag a részt vevő ajánlattevők által átlátható odaítélési szabályok szerint benyújtott ajánlatokon alapul. Ezen ajánlás alkalmazásában az árverés és az ajánlat egymással felcserélhető kifejezések.

AZ ÁRVERÉSEK KIALAKÍTÁSÁRA ALKALMAZANDÓ ÁLTALÁNOS MEGFONTOLÁSOK

- (2) A tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy az árverések kialakítása versenyképes módon hozzájáruljon a megújuló energia gyors, hatékony és fenntartható elterjedéséhez, vonzza a magánberuházásokat, és olyan előnyökkel járjon az ágazat számára, mint például a beruházási biztonság.
- (3) A tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy az árverések kialakítása a piaci helyzetet tükrözve növelje a sikeres árverés esélyeit. Ennek keretében gondoskodni kell a piaci szereplőknek és szakértőknek az árverések kidolgozásába való korai és folyamatos

⁹ A Bizottság közleménye – 2022. évi iránymutatás az éghajlatvédelmi, a környezetvédelmi és energetikai állami támogatásokról (HL C 80., 2022.2.18., 1. o.).

¹⁰ A Bizottság 651/2014/EU rendelete (2014. június 17.) a Szerződés 107. és 108. cikke alkalmazásában bizonyos támogatási kategóriáknak a belső piaccal összeegyeztethetőségének nyilvánításáról.

¹¹ A Bizottság közleménye – Az állami támogatásokra vonatkozó, az Ukrajna elleni orosz agresszióval összefüggésben a gazdaság támogatását célzó ideiglenes válság- és átállási keret (HL C 101/3., 2023.3.17., 3. o.).

bevonásáról, valamint arról, hogy az árverések kialakításának összetettsége a piaci érettséghez igazodjon.

- (4) A tagállamoknak – a Bizottság támogatásával – a megújuló energiára vonatkozóan folytatott strukturált párbeszéd meglévő fórumait célszerű igénybe venniük ahhoz, hogy a projektfejlesztés és a tagállamok tranzakciós költségeinek csökkentése érdekében harmonizálják a hasonló célokat szolgáló, ugyanazon megújulóenergia-technológiára vonatkozó árverések kialakítását. Legfőképpen az azonos földrajzi helyen, például az ugyanazon tengerfenéken megvalósuló megújulóenergia-technológiákra irányuló árverések esetében, valamint a nem árhoz kapcsolódó kritériumok bevezetésekor kell mérlegelniük a harmonizációt. A tagállamoknak együtt kell működniük az árverések kialakítása és a nem árhoz kapcsolódó kritériumok mérésére használt módszerek közötti eltérések korlátozása érdekében, szükség esetén fenntartva a rugalmasságot.
- (5) Annak érdekében, hogy Unió-szerte javuljon az átláthatóság és a biztonság a piaci szereplők számára, továbbá hogy elő lehessen mozdítani a kiépítési igények kielégítéséhez szükséges beruházásokat, a tagállamoknak közzé kell tenniük az árverési ütemtervükre vonatkozó információkat a Bizottság által erre a célra létrehozott interaktív uniós platformon.

A NEM ÁRHOZ KAPCSOLÓDÓ KRITÉRIUMOK ÉS AZOK ELŐMINŐSÍTÉSI, ILLETVE ODAÍTÉLÉSI KRITÉRIUMKÉNT VALÓ ALKALMAZÁSA

- (6) A tagállamoknak előminősítési, illetve odaítélési kritériumként nem árhoz kapcsolódó kritériumokat kell alkalmazniuk az árveréseken olyan célkitűzések teljesítése érdekében, amelyeket nem lehet kizárólag az ár dimenziójához hozzárendelni; ilyen például a minőség, a projekt időben történő megvalósítására való képesség, a felelős üzleti magatartás, a kiberbiztonság és az adatbiztonság, valamint a rezilienciához, a környezeti fenntarthatósághoz vagy az innovációhoz való hozzájárulás. A nem árhoz kapcsolódó kritériumok bevezetésére vonatkozó döntés meghozatalakor a tagállamoknak el kell kerülniük az ajánlattételi eljárás versenyjellegére gyakorolt negatív hatásokat, különösen a kisebb megújulóenergia-projektek esetében, továbbá objektív, átlátható és megkülönböztetésmentes módon kell meghatározniuk és értékelniük a kritériumokat, hogy az ne vezessen aránytalan költségnövekedéshez.
- (7) A tagállamoknak a nem árhoz kapcsolódó kritériumokat előminősítési kritériumként kell alkalmazniuk akkor, amikor meghatározzák a kitűzött cél azon minimális küszöbértékét, amelyet az árverésen részt vevő valamennyi ajánlattevőnek teljesítenie kell. A tagállamoknak a nem árhoz kapcsolódó kritériumokat odaítélési kritériumként kell alkalmazniuk akkor, amikor egy adott célkitűzés – például a jobb minőség, az energiarendszer integrációja vagy egy adott támogatási szintre vonatkozó innovatív megoldások – jobb elérését kívánják ösztönözni, és úgy kell kialakítani őket, hogy lehetővé tegyék a támogatható projektek rangsorolását. Kerülni kell a nem árhoz kapcsolódó, túl általános vagy túl átfogó kritériumok használatát.
- (8) A tagállamoknak biztosítaniuk kell a koherenciát, amikor nem árhoz kapcsolódó kritériumokat alkalmaznak a különböző célkitűzések elérése érdekében. A nem árhoz kapcsolódó kritériumok meghatározásakor szem előtt kell tartani, hogy az egyes technológiák miként segíthetik elő a szakpolitikai célkitűzést. A nem árhoz

kapcsolódó kritériumok nem jelenthetik pusztán az uniós vagy nemzeti jogszabályok által már előírt egyes konkrét követelmények megkétszerezését. Egyes esetekben indokoltak lehetnek olyan kritériumok, amelyek meglévő általános jogi rendelkezést határoznak meg a konkrét ajánlatra vonatkozóan. A nem árhoz kapcsolódó kritériumok alkalmazásának nettó hozzájárulást kell eredményeznie a szakpolitikai célkitűzéshez a meglévő jogszabályok által már előírtakhoz képest. Egyes előminősítési kritériumként használt, nem árhoz kapcsolódó kritériumok – például a felelős üzleti magatartás, a kiberbiztonság és az adatbiztonság – esetében helyénvaló lehet az alkalmazandó jogszabályoknak való megfelelés megkövetelése.

- (9) A tagállamoknak átlátható, objektív és megkülönböztetésmentes módszertant kell meghatározniuk annak értékelésére, hogy az ajánlatok teljesítik-e a kiválasztott, nem árhoz kapcsolódó kritériumokat; ennek eszköze lehet mindenekelőtt egy, az ajánlattételi eljárást megelőzően kidolgozott és közzétett pontozási módszeren alapuló kritériumok szerinti kvantitatív értékelés.
- (10) A nem árhoz kapcsolódó kritériumokat alkalmazó tagállamoknak olyan mechanizmusokat kell bevezetniük, amelyek biztosítják e kritériumok betartását. Megfelelő szankciókat kell alkalmazni a meg nem felelés azonosítása és az ellene való fellépés érdekében. Ezeknek a szankcióknak kellően szigorúnak kell lenniük ahhoz, hogy eltántorítsák a nem árhoz kapcsolódó kritériumok be nem tartását célzó ajánlattételi stratégiákat, aminek ellenőrzésére csak utólag kerül sor.
- (11) A tagállamoknak biztosítaniuk kell a nem árhoz kapcsolódó előminősítési és odaítélési kritériumoknak való megfelelés hatékony és eredményes ellenőrzéséhez szükséges adminisztratív erőforrások rendelkezésre állását.

NEM ÁRHOZ KAPCSOLÓDÓ BIZONYOS KRITÉRIUMOK ALKALMAZÁSA

- (12) A tagállamoknak a lehető leghamarabb be kell építeniük az árverésekbe a reziliens ellátási lánchoz való hozzájárulásra vonatkozó, nem árhoz kapcsolódó kritériumokat – szolgáljanak azok akár előminősítési követelményként, akár odaítélési kritériumként –, összhangban a nettó zéró technológiák európai gyártási ökoszisztémájának megerősítését célzó intézkedési keret létrehozásáról szóló uniós jogszabállyal, hogy elkerülhető legyen az egyetlen ellátási forrástól való túlzott függőség, megőrizve egyúttal az árverések versenyjellegét.
- (13) Az árverések során környezeti és fenntarthatósági kritériumokat megállapító tagállamoknak előminősítési és odaítélési kritériumként vagy ezek kombinációjaként kell alkalmazniuk az említett kritériumokat, az általuk elérni kívánt szakpolitikai célkitűzésektől függően. Ezek a szakpolitikai célkitűzések magukban foglalhatják a környezetvédelmet és az ökoszisztéma helyreállítását, vagy a felhasznált termékek újrafeldolgozhatóságával kapcsolatos szempontokat és általánosabban a termékek életciklusának körforgásos jellegét.
- (14) Az innovációt nem árhoz kapcsolódó kritériumokkal előmozdítani kívánó tagállamoknak inkább odaítélési kritériumként kell alkalmazniuk ezeket. Azokban az esetekben, amikor az innovációs kritériumok célja a teljesítmény vagy a hatékonyság – például fenntarthatósági szempontú – javítása, a paramétereket mennyiségileg kell meghatározni. Amennyiben a tagállamok diszruptív innovációt folytatnak, mennyiségi paraméterek alkalmazására kell törekedniük. Kivételes körülmények között, ha mennyiségi paraméterek nem alkalmazhatók, az árverések kialakítása során az érdekelt felekkel és szakértőkkel folytatott széles körű konzultáción és

együttműködésen alapuló minőségi értékelés is alkalmazható. A tagállamoknak minden esetben kellő rálátást kell adniuk az árverés előtt a pontozás menetére vonatkozóan.

- (15) Az energiarendszer integrációját nem árhoz kapcsolódó kritériumokkal – például a kiegészítő/kiegyenlítő szolgáltatásokban való részvétel jutalmazásával vagy a hálózati szűk keresztmetszetek csökkentéséhez való hozzájárulással – elősegíteni kívánó tagállamoknak előminősítési vagy odaítélési kritériumként, vagy a kettő kombinációjaként kell alkalmazniuk az említett kritériumokat.
- (16) A kiberbiztonságot és az adatbiztonságot nem árhoz kapcsolódó kritériumokkal előmozdítani kívánó tagállamoknak elsősorban előminősítési kritériumként kell alkalmazniuk ezeket. A kritériumoknak hozzá kell járulniuk az (EU) 2022/2555 európai parlamenti és tanácsi irányelv¹² által követett, az Unióban egységesen magas szintű kiberbiztonság elérésére irányuló célkitűzésekhez, és kialakításuk során figyelembe kell venni a releváns kiberbiztonsági kockázatokat és azok eredetét. A kritériumok magukban foglalhatják a szélerőművek digitális hálózatainak beépített biztonságát; az ellátási lánc kiberbiztonsági kockázatainak csökkentésére irányuló intézkedéseket, valamint a tárolt és feldolgozott adatok ellenőrzését. Amennyiben rendelkezésre állnak és helyénvaló, a létesítmények telepítése és üzemeltetése során elő kell mozdítani az (EU) 2019/881 európai parlamenti és tanácsi rendelet¹³ alapján elfogadott európai kiberbiztonsági tanúsítási rendszereket.
- (17) A felelős üzleti magatartással – többek között az értéklánc emberi jogi és környezetvédelmi átvilágítási gyakorlatainak tiszteletben tartásával – kapcsolatos kritériumokat megállapító tagállamoknak előminősítési kritériumként kell figyelembe venniük az említett kritériumokat. A tagállamoknak elő kell írniuk a felelős üzleti magatartásra vonatkozó nemzeti vagy – amennyiben a későbbiekben rendelkezésre áll – európai kódex alkalmazását, kivéve, ha a hatályos jogszabályok már rendelkeznek az ezeknek vagy ezekkel egyenértékű kritériumoknak való megfelelésről.
- (18) A tagállamoknak szükség esetén be kell építeniük nem árhoz kapcsolódó kritériumokat a helyi közösségeknek nyújtott olyan előnyökre vonatkozóan, mint például a polgárok projektekben való részvételének előmozdítása többek között a megújulóenergia-közösségeken és a helyi energiaközösségeken keresztül.

A PROJEKTEK IDŐBEN TÖRTÉNŐ TELJES KÖRŰ MEGVALÓSULÁSÁNAK ÖSZTÖNZÉSÉRE IRÁNYULÓ INTÉZKEDÉSEK

- (19) A tagállamoknak olyan intézkedéseket kell bevezetniük, amelyek biztosítják a projektek időben történő teljes körű megvalósulását; a végrehajtás elmaradása vagy a megkésett üzembe helyezés esetén például részletes értékelésen alapuló szankciókat kell kiszabniuk. A szankciókat olyan összegben kell meghatározni, amely biztosítja a versenyeztetési ajánlattételi eljárást, ugyanakkor visszatartja a vállalatokat attól,

¹² Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2022/2555 irányelve (2022. december 14.) az Unió egész területén egységesen magas szintű kiberbiztonságot biztosító intézkedésekről, valamint a 910/2014/EU rendelet és az (EU) 2018/1972 irányelv módosításáról és az (EU) 2016/1148 irányelv hatályon kívül helyezéséről (NIS 2 irányelv) (HL L 333., 2022.12.27., 80. o.).

¹³ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/881 rendelete (2019. április 17.) az ENISA-ról (az Európai Unió Kiberbiztonsági Ügynökségről) és az információs és kommunikációs technológiák kiberbiztonsági tanúsításáról, valamint az 526/2013/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről (kiberbiztonsági jogszabály) (HL L 151., 2019.6.7., 15. o.).

hogy a projekt megvalósítására irányuló határozott szándék és a projektleírások (beleértve az előminősítési kritériumokat) tiszteletben tartása nélkül tegyenek ajánlatot.

- (20) A tengeri szélenergiával kapcsolatos árverésekhez a tagállamoknak – általános szabályként – olyan árverési portálokat kell igénybe venniük, amelyeket alapos előzetes vizsgálatnak vetettek alá annak érdekében, hogy csökkentsék a projektkockázatokat, továbbá növeljék a projektek teljes körű és időben történő megvalósulásának valószínűségét. A tagállamoknak ilyenkor szigorúbb szankciókat kell megállapítaniuk a megvalósítás elmaradására vonatkozóan, mint az előzetes vizsgálat alá nem vont tengeri szélerőműparkok esetében, hogy így növeljék a projekt megvalósulásának valószínűségét.
- (21) Az árverések kialakításakor a tagállamoknak mérlegelniük kell indexálási záradékok beillesztését a projektek teljes körű és időben történő teljesítése érdekében, különösen azokban az esetekben, amikor nincs lehetőség a vállalatok általi fedezetre vagy az túl költséges lenne, ezzel együtt pedig biztosítaniuk kell a projektgazda és az árverező közötti kiegyensúlyozott kockázatmegosztást, és figyelembe kell venniük a különböző kockázatmentesítési lehetőségek rendelkezésre állását. Azon árverések esetében, amelyek közvetlen ártámogatás formájában állami támogatást kínálnak, a tagállamoknak mérlegelniük kell a projekt építési szakaszára vonatkozó indexálási záradékok beillesztését. Ilyen indexálási záradékok alkalmazása esetén az államháztartásra gyakorolt hatást megfelelően értékelni kell, és figyelembe kell venni a támogatási rendszerekre szánt teljes költségvetési keretben.
- (22) Azon árverések esetében, amelyek nem kínálnak állami támogatást közvetlen ártámogatás formájában, hanem negatív összegű ajánlattétel révén teremtenek forrásokat, a tagállamoknak egy bizonyos időszak alatt részletekben történő fizetést kell kérniük az infláció beépített fedezése és a projektgazda pénzügyi kockázatainak korlátozása érdekében.

NEGATÍV ÖSSZEGŰ AJÁNlattÉTEL

- (23) A negatív összegű ajánlattételre lehetőséget kínáló árveréseket szervező tagállamoknak biztosítaniuk kell az árverések oly módon történő kialakítását, hogy az ajánlatok tükrözzék a projekt piaci értékét, és maximális legyen a projekt megvalósulásának valószínűsége.
- (24) A tagállamoknak a negatív összegű ajánlattételt fokozatosan össze kell kapcsolniuk nem árhoz kapcsolódó kritériumokkal, amelyek lehetővé teszik az európai zöld megállapodáshoz¹⁴ hozzájáruló többféle szakpolitikai célkitűzés megvalósítását, ideértve a zöld megállapodáshoz kapcsolódó ipari tervet¹⁵ és a REPowerEU tervet¹⁶ is.
- (25) A negatív összegű ajánlattételen alapuló árverésekből származó bevételek egészét vagy nagy részét a megújulóenergia-termelés fejlesztésének támogatására kell

¹⁴ A Bizottság közleménye – Az európai zöld megállapodás, COM(2019) 640 final.

¹⁵ A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, az Európai Tanácsnak, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának – A zöld megállapodáshoz kapcsolódó ipari terv: a nulla nettó kibocsátás kora, COM(2023) 62 final, Brüsszel, 2023. február 1.

¹⁶ A Bizottság közleménye – REPowerEU terv, COM(2022) 230 final.

elkülöníteni, többek között a hálózat megerősítése vagy bővítése, illetve a nem fosszilis alapú rugalmasság révén.

AZ AJÁNLATOK FELSZŐ ÖSSZEGHATÁRA

- (26) Amennyiben a tagállamok úgy döntenek, hogy az állami támogatást kínáló árveréseken az ajánlatokra vonatkozóan felső összeghatárokat alkalmaznak, ezeket az összeghatárokat úgy kell megállapítaniuk, hogy azok tükrözzék azt a támogatási összeget, amelyet az adott projektért fizetni hajlandók; ennek keretében figyelembe kell venni többek között az egyes projektek eltérő szintű villamosenergia-költségét annak megelőzése érdekében, hogy az árveréseken túl kevés jelentkező vegyen részt. E célból a tagállamoknak olyan szinten kell meghatározniuk az árverésre bocsátott villamosenergia-mennyiséget, amellyel megőrizhető az ajánlattételi eljárás versenyjellege.

EGYENLŐ VERSENYFELTÉTELEK BIZTOSÍTÁSA A MEGÚJULÓENERGIA-KÖZÖSSÉGEK ÉS A KKV-K SZÁMÁRA

- (27) Amennyiben a tagállamok úgy döntenek, hogy árverések segítségével támogatják a megújulóenergia-közösségek vagy kkv-k¹⁷ által kidolgozott projekteket, mérlegelniük kell például, hogy objektív alapon nagyobb fokú rugalmasságot biztosítsanak számukra az előminősítési követelmények tekintetében, továbbá az ilyen típusú projektek esetében fontolóra vehetik az árverések keretösszegének kiigazítását. Az árverések kialakításakor adott esetben figyelembe kell venni annak lehetőségét, hogy a megújulóenergia-közösségek nyitottak a határokon átnyúló részvételre.

Kelt Brüsszelben, -án/-én. 2024.5.13.

a Bizottság részéről
Kadri SIMSON
a Bizottság tagja

¹⁷ A kis- és középvállalkozások meghatározásáról szóló, 2003. május 6-i bizottsági ajánlásban (2003/361/EK) meghatározottak szerint.